

Kaupunginvaltuusto

10.12.2007

Kaupunginhallitus
148 §

26.11.2007 8

528 §

3077 / 010 / 2007

**MIKKELIN KAUPUNKIKONSERNI JOHTAMINEN JA OHJAUS,
KONSERNIOHJEIDEN HYVÄKSYMINEN****Kaupunginhallitus 26.11.2007 § 528**

Mikkelin kaupunki on siirtänyt palvelutuotantaan yhteisöille, jotka kaupunki omistaa kokonaan itse tai yhdessä muiden seudun kuntien tai muiden tahojen kanssa. Yhteisöt toimivat pääasiassa joko osakeyhtiönä tai kuntayhtymänä. Kaupunkikonsernin johtaminen on muuttunut palvelutuotannon monipuolistumisen vuoksi monimuotoisemmaksi aiempaan linjaorganisaatioon nähden. Muutos on johtanut kaupunkikonsernikäsitteen käyttöönottoon ja kaupunkia on yhä suuremmassa määrin johdettava konsernina. Perinteisesti kuntalaki ei ole sisältänyt määräyksiä konsernista eikä etenään sen johtamisesta. Tämän vuoksi johtamisen avuksi on kunnissa ja kaupungeissa hyväksytty konserniohjeita.

Konsernijohtamisen selkeyttämiseksi ja kuntakonsernien ohjauksen sekä valvonnan seuraamisedellytysten parantamiseksi kuntalakiin on lisätty uusi 10 a luku. Lainmuutos selkeyttää monin tavoin konserniohjausta, mutta lain säännösten lisäksi kaupunkikonsernissa on tarpeen hyväksyä konserniohje noudatettavaksi tytäryhteisöissä. Konserniohjeen laadinnalla ja hyväksymisellä tulee myös uloslauseuttaa kaupungin strategiset tavoitteet kaupunkikonsernin toiminnalle.

Merkittävä muutos aiempaan oikeustilaan on yhteisöjäävisäännöksen poikkeuksella. Uuden säännöksen mukaan henkilö ei ole esteellinen kaupungin hallinnossa sillä perusteella, että hän tai hänen läheisensä on kunnallisen liikelaitoksen, kunnan tytäryhteisön tai kuntayhtymän hallituksen, hallintoneuvoston tai muun niihin rinnastettavan toimielimen jäsen tai toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva. Ristiriitatilanteessa jääviys on kuitenkin huomioitava.

Konserniohje hyväksytään tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa, yhtymäkokouksissa tai vastaavassa ylintä päätösvaltaa käyttävässä elimessä, jolloin konserniohje tulee velvoittavaksi. Noudattaminen perustuu siihen, että konserniyhtiöt toimivat kaupungin luottamuksen varassa. Myös osakkuusyhteisöt hyväksyvät konserniohjeet ylintä päätösvaltaa käyttävissä elimissä. Kuntalain mukaan konsernin ohjauksesta vastaa kaupunginhallitus. Käytännössä konserniohjeiden noudattaminen tapahtuu siten, että kaupunkikonsernin kannalta kauaskantoisissa ja merkittävässä asioissa konserniin kuuluva yhteisö ottaa yhteyttä kaupunginjohtajaan tai apulaiskaupunginjohtajaan / muuhun kaupunginjohtajan varahenkilöön, joka on oikeutettu

käyttämään kaupunginhallituksen puhevaltaa.

Hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konserniohjeessa erikseen mainituille tahoille. Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen tai osakkuusyhteisöjen johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Konserniohjeluonnosta on käsitelty kaupunginhallituksessa 10.4.2006 § 177, ja siitä on pyydetty lausunnot konserniyhteisöiltä. Lausuntojen jälkeen konserniyhteisöjen kanssa on pidetty neuvottelu 15.9.2006. Lausunnot ja neuvottelussa ilmenneet seikat on otettu huomioon, ja ohjetta on muutettu tarvittavilta osin.

Konserniohje LIITE

Ehdotus: Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen konserniohjeen
2. oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan konserniohjetta täydentävät soveltamisohjeet
3. velvoittaa konserniohjeen liitteessä mainitut yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvalta hyväksymään konserniohjeet ylimmässä päättävässä toimielimessään.

Esitys kaupunginvaltuustolle.

Päätös: Kaupunginhallitus:

Hyväksyttiin.

Konserniohje LIITE 1

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto

1. hyväksyy liitteen mukaisen konserniohjeen
2. oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan konserniohjetta täydentävät soveltamisohjeet
3. velvoittaa konserniohjeen liitteessä mainitut yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvalta hyväksymään konserniohjeet ylimmässä päättävässä toimielimessään.

Päätös

Kaupunginvaltuusto:

Hyväksyttiin.